

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžf/21/2015
Identifikačné číslo spisu:	5014201313
Dátum vydania rozhodnutia:	09.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5014201313.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: U. G. L+.S, s miestom podnikania Rudinská č. 189, IČO: 37 621 696 proti žalovanému: Daňový úrad Žilina, so sídlom Janka Kráľa 2, Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/143/2014-18 zo dňa 13.01.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/143/2014-18 zo dňa 13.01.2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline napadnutým uznesením podľa § 250d ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie z dôvodu, že nebola splnená podmienka na preskúmanie napadnutého rozhodnutia v zmysle druhej hlavy piatej časti O.s.p., pretože nebol naplnený predpoklad stanovený v hypotéze právnej normy § 247 ods. 2 O.s.p., že ide o rozhodnutie, resp. rozhodnutia, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca včas odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie Krajského súdu v Žiline v celom rozsahu zmenil a žalobcovi priznal náhradu trov konania. Žalobca bol toho názoru, že postup súdu prvého stupňa, čo do zastavenia konania nebol správny a súd mal vo veci konať a rozhodnúť. Bol toho názoru, že napadnuté rozhodnutia spĺňajú všetky náležitosti k tomu, aby mohli byť predmetom súdneho prieskumu v konaní o žalobách proti právoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril tak, že sa stotožňuje s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline, že neboli splnené podmienky na preskúmanie napadnutých rozhodnutí v zmysle druhej hlavy piatej časti O.s.p., nakoľko nebol naplnený predpoklad stanovený v hypotéze právnej normy § 247 ods. 2 O.s.p., že ide o rozhodnutie, resp. rozhodnutia, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Žiline potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. a § 214 ods. 2 O.s.p..

Podľa § 250a O.s.p. žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne skúmal dodržanie podmienok konania pred krajským súdom. Jednou z podmienok konania podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. (konanie o žalobách proti právoplatným rozhodnutiam správnych orgánov) je obligatórne zastúpenie žalobcu advokátom, pokiaľ nemá sám právnické vzdelanie, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná na súde (§ 250a O.s.p.). Výnimkou z obligatórneho zastúpenia sú nasledovné prípady:

- vo veci je daná príslušnosť okresného súdu,
- preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti,
- priestupkové veci,
- veci azylové a doplnkovej ochrany.

Povinné právne zastúpenie je jednou z procesných podmienok v správnom súdnictve v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Povinné právne zastúpenie vyplýva z povahy správneho súdnictva, keďže sa v ňom preskúma zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy a riešia sa prevažne právne otázky. Zmyslom a účelom povinného právneho zastúpenia je, aby sa žalobcovi, ktorý nemá právnické vzdelanie, dostalo kvalifikovanej právnej pomoci advokátom.

V predmetnej veci nejde o výnimku z obligatórneho zastúpenia podľa § 250a O.s.p., nakoľko ide o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného ako správcu dane zo dňa 24.03.2014, ktorými správca dane vyrubil daňovému subjektu rozdiel v dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie II. - IV. štvrtrok 2011 v sume 74.319,01 eura.

Ďalším krokom smerujúcim k dodržaniu ustanovenia § 250a O.s.p. je zisťovanie, či žalobca má právnické vzdelanie, a to predložením overeného dokladu o jeho vzdelaní preukazujúci právnické vzdelanie dosiahnuté na právnickej fakulte univerzity alebo vysokej školy. Z gramatického a logického výkladu ustanovenia § 250a O.s.p. vyplýva, že žalobca sa môže zastupovať sám len v prípade, ak má právnické vzdelanie, ktoré sa rovná právnickému vzdelaniu advokáta, t. j. vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike podľa § 2 ods. 5 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov alebo má uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou (§ 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov).

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup treba považovať zastavenie konania v prípade, ak toto bolo predčasné.

Podľa § 221 ods. 2 O.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Keďže povinné právne zastúpenie je odstrániteľnou podmienkou konania, bolo povinnosťou krajského súdu pokúsiť sa nedostatok tejto podmienky odstrániť, t. j. vyzvať žalobcu na predloženie plnej moci na zastupovanie v predmetnom konaní, prípadne na preukázanie právnického vzdelania žalobcu (zamestnanca, ktorý za neho na súde koná) spolu s poučením o možnosti podľa § 30 O.s.p. a § 250d ods. 3 O.s.p. Takýto postup podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky navyše napĺňa ustanovenie § 5 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.. Krajský súd takto nepostupoval a žalobcu nevyzval na predloženie plnej moci ani overeného dokladu o dosiahnutom právnickom vzdelaní.

Krajský súd svojím postupom odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom, keď neskúmal podmienku konania podľa § 250a O.s.p., a kvalifikovaným zastúpením žalobcu v zmysle citovaného ustanovenia O.s.p. mohol uplatniť ďalšie námietky proti rozhodnutiu žalovaného správneho orgánu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu vyzvať žalobcu na doplnenie plnej moci, prípadne na doloženie dokladu preukazujúceho, že žalobca má právnické vzdelanie v súlade s ustanovením § 250a O.s.p. spolu s poučením o možnosti podľa § 30 O.s.p. a § 250d ods. 3 O.s.p. a až následne, keď už bude zrejmé, či je v konaní splnená podmienka povinného právneho zastúpenia, rozhodnúť o zastavení konania, prípadne konať a rozhodnúť o veci samej.

V novom rozhodnutí krajský súd zároveň rozhodne o náhrade trov celého konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.